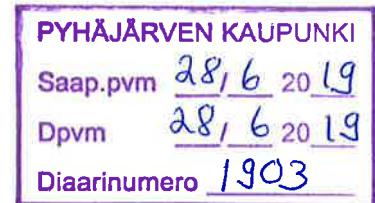

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
26.6.2019
Päätösnumero
19/0143/1
Diaarinumero
01151/17/2204

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittajat Laila Malila ja Taimi Nurminen, Pyhäjärvi

Päätös, josta valitetaan

Viranomaisen ja päätöksen päivämäärä
Pyhäjärven kaupunginvaltuusto 19.6.2017 § 78

Valtuusto on, sikäli kuin nyt on kysymys, päättänyt poistaa valtuuston kokousta 29.5.2017 koskevaan pöytäkirjaan §:n 37 kohdalla liitetyn Laila Malilan eriävän mielipiteen (pöytäkirjan liite nro 4). Valtuuston päätöksen mukaan perusteluna eriävän mielipiteen poistamiselle on se, että se ei vastaa sisällöltään valtuuston kokouksessa ilmoitettua asiaa, vaan se käsittelee laajoja asiakokonaisuuksia, joilla ei ole yhteyttä vuoden 2016 tilinpäätöksen hyväksymiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen.

Valtuuston päätökseen on liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta, jonka mukaan päätöksestä ei saa tehdä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valtuuston päätös Laila Malilan esittämän eriävän mielipiteen poistamisesta on kumottava, päätökseen liitetty ilmoitus muutoksenhakukiellosta on poistettava ja päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä. Lisäksi Pyhäjärven kaupunki on veloitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut 300 eurolla ja Laila Malilalle kuusi euroa sähköpostilla lähetetystä valitusosoituksesta.

Vt. kaupunginjohtaja on esittelijänä valituksenalaista asiaa kaupunginhallituksessa käsiteltäessä ylittänyt toimivaltansa tehdessään esityksen Laila Malilan kirjallisen eriävän mielipiteen poistamisesta. Valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä vt. kaupunginjohtajan valmistelusta ja esittelystä, johon hänellä ei ole ollut lain mukaan oikeutta. Asian esittelytekstistä puuttuu pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaavan valtuuston puheenjohtajan mielipide.

Kuntalain mukaan päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan. Valtuutettu Malila on toiminut kuntalain mukaan ja toimittanut valtuuston pöytäkirjaan eriävän mielipiteen kirjallisena ja perusteluin ennen pöytäkirjan tarkastusta. Hänen oikeuttaan on loukattu ja asiassa on toimittu mielivaltaisella tavalla. Valtuuston päätös on syntynyt kuntalain vastaisesti.

Valituksenalaisella päätöksellä on muutettu valtuuston päätöstä 29.5.2017 § 37. Kysymyksessä ei siten ole valmistelua tai täytäntöönpanoa tarkoittava päätös, josta ei saisi valittaa.

Asian käsittely ja selvittäminen

Kaupunginhallitus on lausunnossaan vaatinut, että valitus jätetään tutkimatta. Toissijaisesti valitus on hylättävä. Valittajat on veloitettava yhteisvastuullisesti korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut asiassa 500 eurolla, koska valituksessa esitetyt vaatimukset ovat ilmeisen perusteettomia. Lausunnossa on todettu muun ohella, että valituksenalaisessa päätöksessä on ollut kysymys eriävän mielipiteen perusteluiden ottamatta jättämisestä pöytäkirjaan. Oikeuskirjallisuuden mukaan tällaisesta päätöksestä ei yleensä voi valittaa, joten valitus tulisi jättää tutkimatta. Eriävää mielipidettä koskevan sääntelyn tarkoituksena on, että eriävän mielipiteen perustelut pitäytyvät asiassa. Tilanne olisi absurdi, jos luottamushenkilö voisi eriävän mielipiteen perusteluiksi saada pöytäkirjaan merkittäväksi mitä vain ja kuinka paljon tahansa asiasta poikkeavaa aineistoa.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen.

Merkitään

Hallinto-oikeus on tänään antamallaan toisella päätöksellä ratkaissut valittajien valituksen Pyhäjärven kaupunginvaltuuston päätöksestä 29.5.2017 § 37 (asian diaarinumero 01152/17/2204). Hallinto-oikeudella on ollut nyt käsillä olevaa asiaa käsitellessään käytettävissään tuohon valitusasiaan liittyvät asiakirjat.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa valtuuston valituksenalaisen päätöksen koskien Laila Malilan esittämän kirjallisen eriävän mielipiteen poistamista pöytäkirjasta.

Valtuuston mainitun päätöksen tultua kumotuksi tällä päätöksellä asiassa ei ole tarpeen lausua päätöksen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta.

Hallinto-oikeus valittajien oikeudenkäyntikuluvaatimuksen enemmälti hyläten velvoittaa Pyhäjärven kaupungin korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut asiassa 150 eurolla, josta valittajille on maksettava yhteisesti 144 euroa ja Laila Malilalle valitusosoituksen hankkimiskustannuksina lisäksi kuusi euroa.

Hallinto-oikeus hylkää Pyhjärven kaupungin oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

Valituksen tutkiminen

Valtuusto on valituksenalaisella päätöksellään, sikäli kuin nyt on kysymys, päättänyt poistaa Laila Malilan esittämän valtuuston päätökseen 29.5.2017 § 37 kohdistuvan kirjallisen eriävän mielipiteen perusteluineen. Päätös poistaa pöytäkirjaan liitettäväksi tarkoitettu eriävä mielipide perusteluineen on sellainen asiaratkaisu, josta saa kuntalain 135 §:n mukaisesti tehdä kunnallisvalituksen. Tämän vuoksi valitusta ei vastoin kaupunginhallituksen lausunnossa esitettyä voida jättää tutkimatta eikä valituksenalaiseen päätökseen olisi tullut liittää ilmoitusta muutoksenhakukiellosta.

Asiaratkaisu

Suomen perustuslain 12 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on sananvapaus. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla.

Sekä eriävän mielipiteen kohteena olevan päätöksen 29.5.2017 (§ 37) tekohetkellä voimassa olleen kuntalain (365/1995) 61 §:n 1 momentin että valituksenalaisen päätöksen tekohetkellä voimassa olleen nykyisen kuntalain (410/2015) 106 §:n 1 momentin mukaan päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, sekä asian esittelijällä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Valtuuston päätöstä 29.5.2017 § 37 koskevasta pöytäkirjanotteesta käy ilmi, että valtuutettu Laila Malila on asiaa käsitellessä tehnyt kokouksessa kannattamattomat vastaehdotukset siitä, että Pyhjärven kaupungin vuoden 2016 tilinpäätöstä ei vahvisteta eikä vastuuvapautta vuoden 2016 tileistä vastuussa oleville myönnetä, ja siitä, että vuoden 2016 tilinpäätöstä ei hyväksytä hallintoimen ja Pyhjärven Kehitys Oy:n osalta. Lisäksi Malila on ilmoittanut jättävänsä asiaan kirjallisen eriävän mielipiteen. Asiakirjoista ilmenee, että Malila oli toimittanut eriävän mielipiteen perusteluineen kirjallisena kaupungin keskustuomistoon 1.6.2017. Valtuusto on valituksenalaisella päätöksellään tarkastaessaan valtuuston kokouksen 29.5.2017 pöytäkirjan §:n 37 osalta päättänyt poistaa mainitun Malilan jättämän eriävän mielipiteen, koska se ei vastaa sisällöltään valtuuston kokouksessa ilmoitettua asiaa, vaan se käsittelee laajoja asiakokonaisuuksia, joilla ei ole yhteyttä vuoden 2016 tilinpäätöksen hyväksymiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen.

Kuntalain eriävää mielipidettä koskeva säännös huomioon ottaen Malilalla, joka on tehnyt kaksi vastaehdotusta, on ollut oikeus ilmoittaa valtuuston päätöksestä 29.5.2017 § 37 eriävä mielipide. Hän on asiassa saadun selvityksen mukaan esittänyt eriävän mielipiteen kirjallisine perusteluineen ennen valtuuston kokouksen pöytäkirjan tarkastamista kysymyksessä olevan asian osalta, jolloin ne olisi tullut liittää pöytäkirjaan. Tähän nähden ja kun otetaan huomioon Suomen perustuslain 12 §:ssä 1 momentissa sananvapaudesta säädetty

sekä se, että kuntalaissa ei ole säännöksiä eikä Pyhäjärven kaupungin hallintosäännössä määräyksiä, joilla olisi rajoitettu esitettävän eriävän mielipiteen ja sen perustelujen sisältöä, valtuusto ei ole voinut mainitsemallaan perusteella poistaa pöytäkirjasta Malilan esittämää kirjallista eriävää mielipidettä perusteelliseen. Valtuuston päätös on lainvastainen.

Valtuuston päätöksen tultua kumotuksi edellä mainitulla perusteella asiassa ei ole tarpeen lausua muista valitusperusteista.

Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä. Pykälän 3 momentin mukaan yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Mainitun lain 75 §:n 2 momentin mukaan oikeudenkäyntikuluista on muuten soveltuvien osin voimassa, mitä oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 7-16 §:ssä säädetään.

Oikeudenkäymiskaaren 21 luvun 8 §:n mukaan korvattavia oikeudenkäyntikuluja ovat oikeudenkäynnin valmistelusta ja asian tuomioistuimessa ajamisesta sekä asiamiehen tai avustajan palkkiosta aiheutuneet kustannukset. Korvausta suoritetaan myös oikeudenkäynnin asianosaiselle aiheuttamasta työstä ja oikeudenkäyntiin välittömästi liittyvästä menetyksestä.

Oikeudenkäymiskaaren 21 luvun muuttamista koskevan hallituksen esityksen HE 107/1998 21 luvun 8 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen mukaan asianosaiselle itselleen suoritettavan oikeudenkäyntikulujen korvauksen tulee olla poikkeuksellista. Se ei saa olla korvaus oikeudenkäyntiin osallistumisesta tai siihen valmistautumisesta aiheutuvasta tavanomaisesta vaivannäöstä. Asianosaiselle itselleen työstä määrättävä korvaus tulee rajoittaa lähinnä tilanteisiin, joissa asianosainen itse on ammattitaitonsa tai erityisosaamisensa perusteella tehnyt sellaisia oikeudenkäynnin kannalta välttämättömiä paljon aikaa vaatineita toimenpiteitä, jotka jonkun muun suorittamina olisivat myös asiamiehen tai avustajan laskuttamia kuluja.

Kun otetaan huomioon hallinto-oikeuden päätöksen lopputulos ja kun oikeudenkäynnin on katsottava aiheutuneen viranomaisen virheestä, valittajilla on oikeus saada kohtuullinen korvaus asiassa heille aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Vaikka valittajilla ei lähtökohtaisesti ole oikeutta saada oikeudenkäyntikuluna korvausta itse suorittamastaan työstä ja ajanhukasta, olisi tässä tapauksessa asian lopputulokseen nähden kohtuutonta, että he eivät saisi siitä lainkaan korvausta. Hallinto-oikeus pitää 144 euroa kohtuullisena korvauksena

valittajien suorittamasta työstä. Lisäksi Laila Malilalla on oikeus saada korvaus valitusosoituksen hankkimiskustannuksista. Tämän vuoksi hallinto-oikeus ratkaissut asian tältä osin edellä ratkaisuosasta ilmenevällä tavalla.

Hallinto-oikeuden päätöksen lopputulokseen nähden ja kun valittajat eivät ole esittäneet ilmeisen perusteettomia vaatimuksia, valittajia ei voida velvoittaa korvaamaan Pyhäjärven kaupungin oikeudenkäyntikuluja.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (HaO 00.33 K).

Esittelevä jäsen

Renne Pulkkinen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Martti Raunio, Marja-Riitta Tuisku ja Renne Pulkkinen.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Laila Malila saantitodistuksin

Hallintolain 56 §:n 2 momentin ja 68 §:n 1 momentin mukaan on valituskirjelmän ensimmäisen allekirjoittajan Laila Malilan tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava siitä valituskirjelmän toiselle allekirjoittajalle Taimi Nurmiselle. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä tai sen viivästyisestä aiheutuneen vahingon, sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun ja muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi.

Oikeudenkäyntimaksu
maksutta

Jäljennös maksutta

Pyhäjärven kaupunginhallitus

Päätöksestä on viipymättä julkaistava ilmoitus kuntalain 142 §:ssä säädetyllä tavalla.

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

Ma. Lainkäyttösihteeri Toni Lehtomäki

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kuntalain 142 §:n mukaisesti yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Sähköisen asiointipalvelun kautta lähetetyn päätöksen tiedoksisaantipäivä on asiointipalvelusta saadun viestin avaimispäivä. Milloin päätös on toimitettu tiedoksi saantitodistusta vastaan tai haastemiehen välityksellä, tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelämä on toimitettava valitusajan kuluessa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valituskirjelämä on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen korkeimman hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä. Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Faksi: 029 56 40382
Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi 00131

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>